Gemeente Amsterdam verzwijgt bodemvervuiling Amsterdamse Bos - AT5

INLEIDING ANTWOORDEN

Voorafgaand aan de beantwoording van de vragen wordt de situatie met betrekking tot het bevoegd gezag toegelicht, alsmede de rol van de provincie en de omgevingsdienst.

Het Amsterdamse Bos ligt voor het grootste deel binnen de gemeente Amstelveen. Alleen het noordelijke deel ligt in de gemeente Amsterdam. Het dagelijks beheer van het gehele bos wordt uitgevoerd door of in opdracht van de gemeente Amsterdam.

Tot 1 januari 2024 was de provincie bevoegd gezag voor de landbodem op grond van de Wet bodembescherming (Wbb), met uitzondering van het deel binnen de gemeentegrenzen van Amsterdam. Daar was de gemeente Amsterdam Wbb-bevoegd gezag.

Onder de Omgevingswet, vanaf 1 januari, zijn de gemeenten bevoegd gezag voor de landbodem. Dat is voor het grootste deel de gemeenten Amstelveen en voor een klein gedeelte de gemeente Amsterdam (waar zij onder de Wbb ook al bevoegd gezag waren). Er kan sprake zijn van overgangsrecht, bijvoorbeeld als er nog een lopend Wbb-traject is of voor 1 januari een besluit ‘ernstig en spoedeisend’ is afgegeven voor een geval van bodemverontreiniging. Dan blijft de Wbb van toepassing op dit geval en blijft het onder bevoegd gezag van de provincie. Onder de Omgevingswet is/blijft de provincie bevoegd gezag voor de bodemlocaties die vallen onder het overgangsrecht (bekende spoedlocaties en lopende Wbb-procedures), voor grote grondwaterverontreinigingen en voor bodem op complexe bedrijven.

De provinciale bodemtaken zijn door de provincie Noord-Holland gemandateerd aan de Omgevingsdiensten, in dit geval de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (ODNZKG). Dit geldt zowel voor de periode onder de Wbb, als onder de huidige Omgevingswet. De omgevingsdienst verstrekt de vergunningen en controleert of volgens wet- en regelgeving wordt gewerkt. Indien er onaanvaardbare risico's worden geconstateerd als gevolg van een bodemverontreiniging is het aan de veroorzaker en/of eigenaar om hiervoor maatregelen te nemen. De omgevingsdienst ziet hierop toe. Enkel als er geen veroorzaker is aan te wijzen en het niet reëel is de kosten (volledig) door de eigenaar te laten dragen, draagt de provincie zorg voor het nemen van de maatregelen (vangnetconstructie). Daartoe kan de provincie Rijksmiddelen aanvragen.

Vraag 1:

Sinds wanneer zijn Gedeputeerde Staten op de hoogte van de bodemvervuiling in het Amsterdamse Bos?

Antwoord 1:

Dat vervuiling voorkomt in het Amsterdamse Bos is niet anders dan op andere plekken in Noord-Holland of Nederland en is bij Gedeputeerde Staten bekend.

Vraag 2:

Hebben Gedeputeerde Staten contact gehad met zowel de Gemeente Amsterdam als de Gemeente Amstelveen over deze berichtgeving?

Antwoord 2:

Ja. In 2023 zijn eerder vragen gesteld door gemeenteraad en pers over de aanwezigheid van (PFAS-) vervuiling in het Amsterdamse Bos aan de gemeenten Amstelveen en Amsterdam. De provincie en ODNZKG hebben met beide gemeenten samengewerkt aan de beantwoording van deze vragen.

Vraag 3:

In de berichtgeving staat dat de Gemeente Amsterdam al in 2018 op de hoogte was. Klopt dit, en zo ja, waarom is er geen actie ondernomen?

Antwoord 3:

Dit is aan de Gemeente Amsterdam.

Vraag 4:

Indien antwoord op vraag 3 ‘nee’ is, waarom was de Gemeente niet op de hoogte?

Antwoord 4:

Zie antwoord op vraag 3.

Vraag 5:

Wat is de rol van de provincie in dit dossier?

Antwoord 5:

De rol van de provincie is in de inleiding van deze beantwoording beschreven, zowel voor de periode onder de Wet Bodembescherming (tot 1-1-2024) als nu onder de Omgevingswet.

Vraag 6:

Kunnen Gedeputeerde Staten een overzicht geven van de aanwezige vervuiling? Wat zijn de mogelijke gezondheidseffecten van deze aanwezige stoffen?

Antwoord 6:

Ja. ODNZKG voert zowel de bodemtaken uit namens de provincie, als namens de gemeenten en beheert als onderdeel daarvan het bodeminformatiesysteem (BIS). Dit BIS is openbaar raadpleegbaar en kan een overzicht geven van de aanwezige bodemlocaties in het Amsterdamse Bos. De bodemonderzoeks-rapporten die bekend zijn van het Amsterdamse Bos zijn beoordeeld door ODNZKG (alsmede de gemeente Amsterdam voor haar grondgebied) en geven geen aanleiding om onaanvaardbare gezondheidseffecten te verwachten. Indien in de bodem werkzaamheden worden uitgevoerd of de inrichting wijzigt, is een nieuwe beoordeling noodzakelijk (uit te voeren door initiatiefnemer, te toetsen door bevoegd gezag).

Vraag 7:

Zijn er plannen om de vervuiling aan te pakken, dan wel door de gemeente, dan wel door de provincie? Zo niet, waarom niet?

Antwoord 7:

Nee. Naar aanleiding van de berichtgeving in de media en de gestelde vragen aan Amstelveen en Amsterdam heeft de ODNZKG medio 2023 de bekende bodemlocaties die zij beheert namens de provincie beoordeeld en daarbij geconcludeerd dat er geen aanleiding is voor vervolgonderzoek of maatregelen.

In haar communicatie geeft de gemeente Amsterdam aan dat wordt gecommuniceerd met bezoekers over vervuiling, zodra er gezondheidsrisico's zijn. De historische onderzoeken naar bodem en water in het Amsterdamse Bos geven geen aanleiding om aan te nemen dat dit het geval is.

Tenslotte is het aan de veroorzaker en/of eigenaar om maatregelen te nemen, indien er onaanvaardbare risico's worden geconstateerd als gevolg van een bodemverontreiniging. De omgevingsdienst ziet hier namens provincie (en gemeenten) op toe.